

Openbare raadpleging over de coördinatie van de sociale zekerheid in de EU: uw rechten als u naar een ander EU-land verhuist

Deze raadpleging helpt ons een eventuele herziening van de EU-regels over de coördinatie van de sociale zekerheid voor te bereiden. Ze maakt deel uit van het "pakket arbeidsmobiliteit", dat in het werkprogramma van de Commissie voor 2015 (http://ec.europa.eu/priorities/work-programme/index_en.htm) is opgenomen.

WAT VINDT U ERVAN? VERTEL HET ONS!

Deze openbare raadpleging door de Europese Commissie is bestemd voor alle particulieren en organisaties in de EU.

WAAR GAAT HET OVER?

Als EU-burger mag u in een ander EU-land gaan werken en wonen¹.

Onder "coördinatie van de sociale zekerheid in de EU" verstaan we de regels die moeten voorkomen dat u uw recht op sociale zekerheid verliest als u naar een ander EU-land verhuist². Als u gaat werken of wonen in een ander EU-land, valt u meestal ook onder het socialezekerheidsstelsel van dat land. Maar elk stelsel is weer anders, bijvoorbeeld wat betreft uitkeringen, voorwaarden en wijze van berekening en betaling. De EU-wetgeving ter zake, in het bijzonder Verordening (EG) nr. 883/2004, definieert gemeenschappelijke regels en beginselen voor de coördinatie van verworven rechten in verschillende landen. Zo bepalen de regels dat u slechts in één land tegelijk verzekerd kunt zijn, dat de tijdvakken van verzekering in verschillende landen bij elkaar kunnen worden geteld en dat uw uitkeringen in een ander EU-land kunnen worden uitbetaald.

De eerste coördinatiemaatregelen op dit vlak dateren al van 1958. Sindsdien zijn ze herhaaldelijk bijgewerkt. Ze gelden nu voor allerlei sociale uitkeringen en categorieën personen, waaronder gezinsleden van werknemers en niet-werkenden.

De Commissie overweegt nu de regels opnieuw aan te passen aan de sociale, economische en politieke ontwikkelingen in de EU-landen. De aandacht gaat vooral uit naar twee soorten uitkeringen: gezinsuitkeringen en werkloosheidsuitkeringen. Ook wil de Commissie graag weten hoe u staat tegenover de regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid bij detachering van werknemers en zelfstandigen.

OVER WELKE REGELS GAAT HET NU PRECIES?

Gezinsuitkeringen

Gezinsuitkeringen zijn alle uitkeringen ten laste van de sociale zekerheid, in natura of cash, die als tegemoetkoming in de gezinsuitgaven dienen. Het begrip gezinsuitkeringen is dus tamelijk ruim. Tot de gezinsuitkeringen rekenen we alle toelagen die ouders ontvangen om zich te kunnen wijden aan de opvoeding van jonge kinderen, om de kosten te dekken van de zorg voor en opvoeding van een kind, of om de schade ten gevolge van het wegvallen van een beroepsinkomen op te vangen. Toeslagen voor kinderopvang en zorgtoeslagen voor werkende ouders in het kader van de sociale zekerheid zijn eveneens gezinsuitkeringen.

¹ De EU-landen zijn België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. Maar de regels gelden ook voor (de burgers van) IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

² De regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid gelden voor alle EU-landen, plus IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

Gezinsuitkeringen verschillen van land tot land. Welk land de uitkering verschuldigd is, hangt af van de gezinssituatie. Als bijvoorbeeld een van de ouders in een ander land werkt dan waar het gezin woont, is het in principe dat "werkland" dat de gezinsuitkeringen moet uitbetalen. De gezinsleden worden behandeld alsof zij bij de werkende ouder zouden wonen. De coördinatieverordening weegt dus zwaarder dan een eventuele woonplaatseis van de nationale wetgeving.

Wonen de gezinsleden niet in het land waar de werkende ouder(s) verzekerd is (zijn), dan zou het gezin in meerdere landen recht op gezinsuitkeringen kunnen hebben, bijvoorbeeld wanneer de andere ouder ook werkt en wel in het land waar ook de rest van het gezin woont. Toch krijgt het gezin dan geen dubbele uitkeringen: er gelden namelijk "prioriteitsregels" die bepalen welk land de uitkeringen moet betalen. Een uitleg van de prioriteitsregels vindt u op: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=nl&catId=863> .

Werkloosheidsuitkeringen

Bij de behandeling van een **aanvraag van werkloosheidsuitkeringen** moet de uitkeringsinstantie rekening houden met de tijdvakken van verzekering in andere EU-landen, voor zover dit nodig is. Dat geldt ook wanneer de aanvrager slechts zeer korte tijd heeft gewerkt in het land waar hij het laatst actief is geweest.

De huidige regels zijn als volgt. Als een werknemer werkloos wordt, maar in het land van aanvraag niet lang genoeg gewerkt heeft om daar een werkloosheidsuitkering te krijgen, dan is de uitkeringsinstantie verplicht rekening te houden met de tijdvakken van verzekering of de tijdvakken waarin de aanvrager in andere EU-landen in loondienst is geweest of als zelfstandige heeft gewerkt. Dit wordt "samentelling van tijdvakken" genoemd.

Het land waar de aanvraag wordt ingediend is alleen tot samentelling verplicht, als de betrokkene recentelijk nog in een ander EU-land verzekerd is geweest of gewerkt heeft in overeenstemming met de wetgeving op grond waarvan de uitkering worden aangevraagd. De huidige regels bepalen echter niet hoelang de betrokkene daar verzekerd moet zijn geweest om voor samentelling in aanmerking te komen.

Er zij wel op gewezen dat samentelling van tijdvakken wel bepalend is voor de beantwoording van de vraag of de betrokken recht op een uitkering heeft, maar niet voor de berekening van de hoogte ervan. De aanvrager heeft dus niet per se recht op een hogere uitkering.

Detachering

Als u door uw werkgever voor uw werk naar een ander land wordt gestuurd, dan blijft u verzekerd in het land van herkomst, mits u voldoet aan de voorwaarden voor gedetacheerde werknemers. U kunt voor maximaal 24 maanden worden uitgezonden. De bedoeling hiervan is te voorkomen dat u steeds in een ander land moet worden verzekerd als u voor korte perioden naar het buitenland wordt gestuurd. Hetzelfde geldt ook voor zelfstandigen die tijdelijk in een ander EU-land hetzelfde of soortgelijk werk gaan verrichten als in eigen land.

DOE MEE!

Uw mening over de huidige regels is voor ons van groot belang. Misschien heeft u zelf al eens in een ander land gewerkt dan waar u woonde. Of misschien wilt u gewoon uw mening geven.

U kunt uw bijdrage nog tot 6 oktober 2015 insturen. De Commissie zal een anoniem overzicht van alle reacties op de vragenlijst online zetten.

HOE KUNT U MEEDOEN?

U kunt onze **vragenlijst** invullen (in een EU-taal naar keuze). Dat kost u ongeveer 20 minuten.

MEER INFORMATIE OVER EU-REGELS OVER DE GEZINSUITKERINGEN

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=nl>

MEER INFORMATIE OVER EU-REGELS OVER DE WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=NL&catId=862>

Vragen over deze raadpleging?

Stuur een e-mail naar

EMPL-CONSULTATION-SOCIAL-SECURITY@EC.EUROPA.EU

Disclaimer

Dit raadplegingsdocument valt onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de opstellende diensten van de Commissie. De bedoeling is enkel om reacties los te maken, niet om vooruit te lopen op een eventueel besluit van de Commissie.

In onze **specifieke privacyverklaring** kunt u lezen hoe wij omgaan met uw persoonsgegevens en uw bijdrage.

Hartelijk dank voor uw medewerking en... zeg het voort!

Tijd om te beginnen...